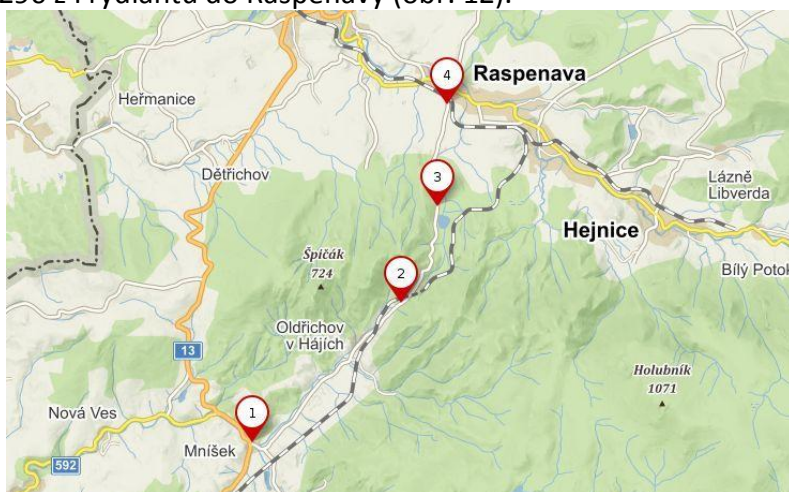

Přírodovědné posouzení aleje podél komunikace č. III/2904 z Mníšku do Raspenavy

PŘEDMĚT HODNOCENÍ

Na této komunikaci jsou posuzovány dva úseky. První úsek začíná v Mníšku a končí u souvislého lesního porostu na konci Oldřichova (mapa: body 1-2). Nacházejí se zde roztroušené vzrostlé solitérní stromy (obr. 1-4) a dvě kratší stromořadí-dubové před začátkem Oldřichova a javorové na jeho konci (obr. 5-6). Druhý úsek s převažujícími duby začíná v lesním úseku za Šolcovým rybníkem (obr. 7-8), pokračuje dlouhou starou ovocnou alejí (obr. 9-11) a končí dubovým stromořadím (u železničního nadjezdu před křižovatkou s komunikací č. 290 z Frýdlantu do Raspenavy (obr. 12).

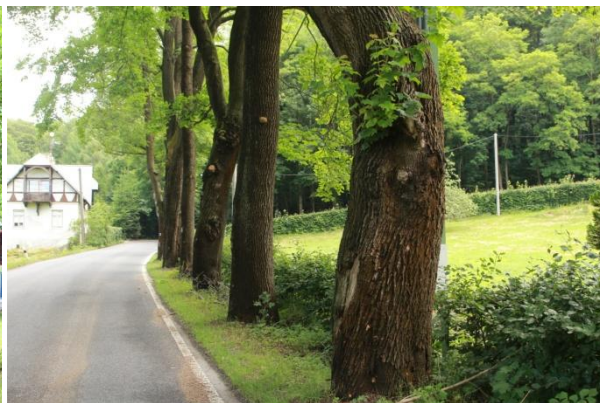
Obr. 1-2: Solitérní stromy podél komunikace v Mníšku.

Obr. 3-4: Solitérní stromy podél komunikace v Oldřichově.

Obr. 5: Dubová alej na začátku Oldřichova.

Obr. 6: Javorová alej na konci Oldřichova.

Obr. 7-8: Alej v lesním úseku před Raspenavou.

Obr. 9-10: Ovocná alej v Raspenavě.

Obr. 11: Ovocná alej v Raspenavě.

Obr. 12: Dubová alej v Raspenavě.

Cílem biologického posouzení je zjistit, zda se v aleji vyskytují zvláště chráněné druhy hmyzu a obratlovců, a navrhnout opatření k jejich zachování, která budou zohledněna při přípravě projektu rekonstrukce aleje.

METODIKA

monitoring hmyzu

1) Prohlídka všech dostupných dutin pro zjištění přítomnosti v dutinách žijících saproxylofágních druhů hmyzu (hledání dospělých jedinců popř. zbytků skeletu, larev a jejich trusu, podle kterého lze rovněž některé dutinové druhy hmyzu identifikovat).

2) Prohlídka a identifikace výletových otvorů ve kmenech pro zjištění přítomnosti zvláště chráněných druhů dřevokazného hmyzu.

monitoring obratlovců

Aleje jsou často významným hnízdištěm některých skupin ptáků (sovy, šplhavci, lejsci ad.), místem rozmnožování, podzimních úkrytů i zimovišť řady druhů netopýrů. Na tyto skupiny byl zaměřen zoologický průzkum. Monitoring ptáků probíhal v květnu a červnu 2018, v červnu 2018 probíhal monitoring netopýrů pomocí detekčního přístroje Magenta Bat 5. Případný recentní výskyt význačných druhů byl zjišťován také v databázích a literatuře.

ZJIŠTĚNÉ DRUHY HMYZU

V aleji nebyl zjištěn výskyt žádných zvláště chráněných (podle zákona č. 114/1992 Sb.) ani ohrožených (Hejda et al. 2017) druhů hmyzu. Byly zde zjištěny larvy kovaříků žijící v trouchu dutin v některých třešních (obr. 13), v jedné z nich žije dle nalezeného torza i roháček bukový (*Sinodendron cylindricum*) (obr. 14), v další z nich pak žije spuchřelík černý (*Prionychus ater*).

Obr. 13: Larva kovaříka v trouchu dutin ve třešních.

Obr. 14: Torzo roháčka v trouchu třešně.

ZJIŠTĚNÉ DRUHY OBRATLOVCŮ

Nebyl zjištěn žádný zvláště chráněný druh ptáků a žádný netopýr s vazbou na stromy.

Ve stromech bylo zjištěno jen minimum dutin vhodných pro ptáky či netopýry. Za pozornost stojí zejména třešně v Raspenavě označená zeleným číslem 1.

Zjištěné druhy ptáků vázaných přímo na alej, tj. na stromy a jejich podrost, jsou uvedeny v tabulce:

ČS – kategorie z Červeného seznamu obratlovců ČR (Chobot & Němec 2017): **EN** – ohrožený, **VU** – zranitelný, **NT** – téměř ohrožený.

CH – kategorie podle Vyhl. č. 395/1992 Sb.: **KO** – kriticky ohrožený, **SO** – silně ohrožený, **O** – ohrožený druh.

České jméno	Vědecké jméno	ČS	CH
brhlík lesní	<i>Sitta europaea</i>		
budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>		
červenka obecná	<i>Erithacus rubecula</i>		
drozd zpěvný	<i>Turdus philomelos</i>		
kos černý	<i>Turdus merula</i>		
pěnice černohlavá	<i>Sylvia atricapilla</i>		
pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>		
stehlík obecný	<i>Carduelis carduelis</i>		
strakapoud velký	<i>Dendrocopos major</i>		
strnad obecný	<i>Emberiza citrinella</i>		
sýkora koňadra	<i>Parus major</i>		

SOUHRN

V aleji se nachází několik stromů s menšími či většími dutinami obsahující trouch a v něm žijící hmyz. Jeden z nich je evidentně nestabilní, tj. dub v jednostranné krátké aleji před začátkem Oldřichova (obr. 15-16), a proto bude zřejmě nutné jej odstranit.

Obr. 15-16: Dub s dutinou (první zleva)

Další uvedené stromy (označené modrou tečkou na kmeni směrem ke komunikaci a číslem na opačné straně kmene) by ale bylo vhodné zachovat z důvodu zachování biotopu pro saproxylofágní druhy hmyzu:

č. 2: Třešeň (zelená 1) po levé straně nacházející se na začátku Raspenavy na prvním přímém úseku ihned po opuštění lesního porostu.

č. 3: Třešeň po pravé straně na druhém přímém úseku v Raspenavě. Žije zde např. roháček bukový. Vzhledem ke směru kosterní větve není pád do vozovky pravděpodobný. Navrhujeme mírné zkrácení kosterních větví kvůli prodloužení životnosti celého stromu.

č. 4: Třešeň po pravé straně na třetím přímém úseku v Raspenavě. V trouchu dutiny zde žije např. potemník spuchřelík černý. Vzhledem ke směru koruny není pád do vozovky pravděpodobný. Navrhujeme mírné zkrácení kosterních větví kvůli prodloužení životnosti celého stromu. Tento strom by zde mohl zůstat ve spojení s mladšími navazujícími stromy jako součást souvislého remízku důležitého pro ptáky.

LITERATURA

Chobot K. & Němec M. 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. *Příroda*, 34: 1–182 pp.

Hejda R., Farkač J. & Chobot K. [eds] 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. *Příroda*, Praha, 36: 1-612

Vypracovali: Mgr. Richard Čtvrtečka PhD.

Mgr. Martin Pudil

Datum: 30.9.2018